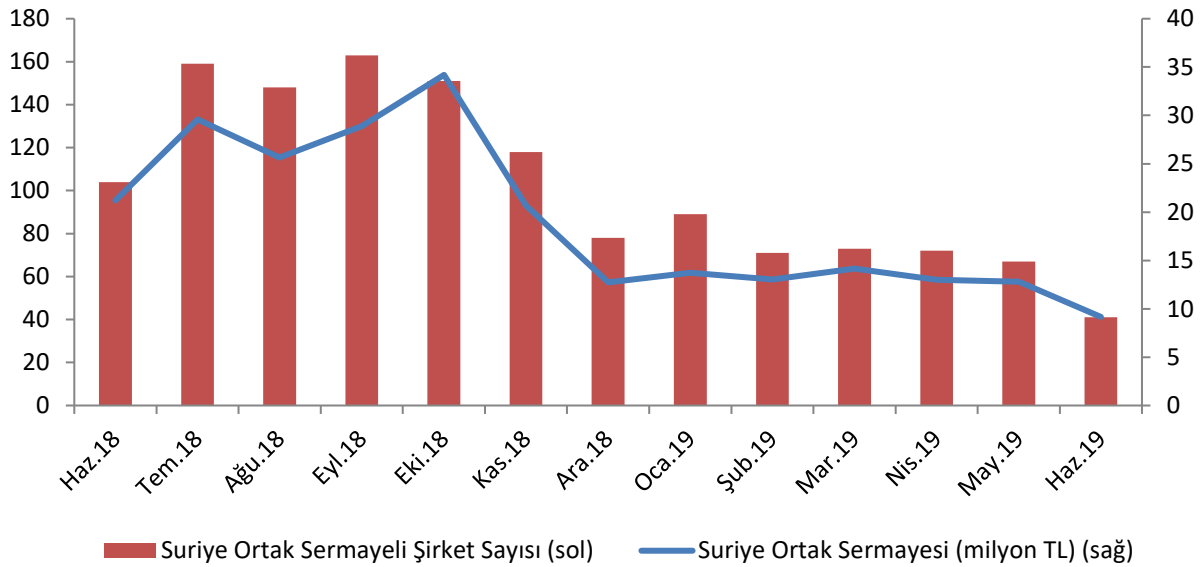

Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği (TOBB) verilerinin değerlendirildiği Kurulan Şirketler, Yabancı Ortak Sermayeli¹ Kurulan Şirketler ve Suriye Ortak Sermayeli Kurulan Şirketler bilgilerinin yer aldığı **TEPAV Suriye Sermayeli Şirketler Bülteni** her ay kamuoyunun dikkatine sunulmaktadır.

Haziran 2019'da bir önceki yılın aynı dönemine kıyasla yabancı ortak sermayesi yüzde 14, Suriye ortak sermayesi yüzde 57 azaldı

Haziran 2019'da Suriye ortak sermayeli 41 şirket kurulmuş olup, Suriye ortaklı şirketlerin toplam Suriye ortak sermayesi 9,2 milyon TL'dir. Haziran 2019'da Suriye ortak sermayeli kurulan şirket sayısı, Haziran 2018'e göre yüzde 60,6; Suriye ortak sermayesi ise yüzde 56,8 azaldı. Mayıs 2019'a göre kıyaslandığında ise Suriye ortak sermayeli kurulan şirket sayısı yüzde 38,8; Suriye ortak sermayesi yüzde 28,5 azalış gösterdi.

Grafik 1. Suriye ortak sermayeli kurulan şirketlerin sayısı ve Suriye ortak sermayesi miktarı (Milyon TL) (Haziran 2018 – Haziran 2019)

Kaynak: TOBB, TEPAV Hesaplamaları

¹ Yabancı Ortak Sermayeli şirketler, ortaklarının uyruklarına göre belirlenmektedir.

Yabancı ortak sermayeli kurulan şirketlerin yüzde 6'sı Suriye ortaklı

Haziran 2019'da yabancı ortak sermayeli kurulan 696 şirketin, 41'i (yüzde 5,9) Suriye ortak sermayeli olup yabancı ortak sermayesinin yüzde 4,4'ünü oluşturmaktadır.

Tablo 1. Suriye ortaklı kurulan yabancı sermaye şirketlerinin genel görünümü (Haziran 2019)

Şirket Türü	Şirket Sayısı	Toplam Sermaye (Milyon TL)	Suriye Ortak Sermayesi (Milyon TL)	Suriye Ortak Sermayesi Oranı (%)
Anonim	-	-	-	-
Limited	41	15,4	9,2	59,4
Genel Toplam	41	15,4	9,2	59,4

Kaynak: TOBB, TEPAV Hesaplamaları

Haziran 2019 itibarıyla Suriye ortak sermayeli kurulan şirket sayısının en yüksek olduğu illerin başında İstanbul gelmektedir. İstanbul'u; Mersin, Hatay, Ankara ve Şanlıurfa takip etmektedir. Suriye ortak sermayesi dikkate alındığında ise İstanbul ilk sırada yer almaktadır.

Tablo 2. İllere göre Suriye ortak sermayeli kurulan şirket sayısı (Haziran 2019)²

	Şirket Sayısı	Toplam Sermaye (Bin TL)	Suriye Ortak Sermayesi (Bin TL)
İstanbul	29	10.680	6.300
Mersin	8	3.400	1.760
Hatay	2	900	650
Ankara	1	250	250
Şanlıurfa	1	200	200

Kaynak: TOBB, TEPAV Hesaplamaları

Haziran 2019'da Suriye ortak sermayeli kurulan şirketlerin yabancı ortak sermayeli şirketler içindeki payı Mersin'de yüzde 47,1, Hatay'da yüzde 22,2 ve Şanlıurfa'da yüzde 16,7'dir.

Tablo 3. İllere göre Suriye ortak sermayeli kurulan şirketlerin yabancı ortak sermayeli şirketlere oranı (Haziran 2019)

	Suriye Ortak Sermayeli Şirket Sayısı	Yabancı Ortak Sermayeli Şirket Sayısı	Oran (%)
Mersin	8	17	47,1
Hatay	2	9	22,2
Şanlıurfa	1	6	16,7
İstanbul	29	456	6,4
Ankara	1	30	3,3

Kaynak: TOBB, TEPAV Hesaplamaları

² Haziran 2019'da Suriye ortak sermayeli şirketler sadece 5 ilde kurulmuştur.

Sektör bazında incelendiğinde ise Suriye ortak sermayeli şirketlerin Haziran 2019’da en çok “toptan ticaret” sektöründe kurulduğu görülmektedir. Suriye ortak sermayesi dikkate alındığında ise yine “toptan ticaret” sektörü ilk sırada gelmektedir.

Tablo 4. Suriye ortak sermayeli kurulan şirketlerin faaliyet gösterdiği sektörler (Haziran 2019)

Faaliyet Açıklama (Nace Rev. 2)	Şirket Sayısı	Toplam Sermaye (Bin TL)	Suriye Ortak Sermayesi (Bin TL)
Toptan ticaret	14	4.460	2.695
Perakende ticaret	5	950	950
Gayrimenkul faaliyetleri	5	1.570	1.435
Kiralama ve leasing faaliyetleri	4	3.950	1.505
Motorlu kara taşıtlarının ve motosikletlerin toptan ve perakende ticareti ile onarımı	2	800	560
İdare merkezi faaliyetleri; idari danışmanlık faaliyetleri	2	650	515
Giyim eşyalarının imalatı	1	400	100
Diğer metalik olmayan mineral ürünlerin imalatı	1	300	50
Kara taşımacılığı ve boru hattı taşımacılığı	1	500	250
Yiyecek ve içecek hizmeti faaliyetleri	1	100	50
Sinema filmi, video ve televizyon programları yapımcılığı, ses kaydı ve müzik yayımlama faaliyetleri	1	250	250
Mimarlık ve mühendislik faaliyetleri; teknik muayene ve analiz	1	1.000	500
Reklamcılık ve piyasa araştırması	1	300	150
Diğer mesleki, bilimsel ve teknik faaliyetler	1	100	50
İnsan sağlığı hizmetleri	1	100	100

Kaynak: TOBB, TEPAV Hesaplamaları

Türkiye’de kurulan şirketlerin yüzde 12’si yabancı ortak sermayeli

Haziran 2019 verilerine göre Türkiye genelinde toplam 5.716 şirket³ kurulmuştur. Kurulan şirket sayısı Haziran 2018’e göre yüzde 25,1; Mayıs 2019’a göre yüzde 32,5 azalış göstermiştir.

Türkiye’de kurulan şirketlerin yüzde 12,2’si yabancı ortak sermayeli şirketlerdir. Bu oran il bazında incelendiğinde ise yüzde 40 ile Sinop yabancı ortaklı kurulan şirket oranı en fazla olan iller arasında ilk sırada yer almaktadır. Sinop’u; yüzde 33,3 ile Kilis, yüzde 19,8 ile Gaziantep ve yüzde 19,1 ile İstanbul takip etmektedir.

Tablo 5. Yabancı ortak sermayeli kurulan şirketlerin toplam şirket sayısına oranı en yüksek olan ilk 10 il (Haziran 2019)

İller	Kurulan Yabancı Ortak Sermayeli Şirket Sayısı	Kurulan Toplam Şirket Sayısına Oranı (%)
Sinop	2	40,0
Kilis	2	33,3
Gaziantep	20	19,8
İstanbul	456	19,1
Burdur	3	18,8
Niğde	1	16,7
Trabzon	4	16,0
Antalya	45	15,9
Mersin	17	15,6
Yalova	4	14,8
Toplam	696	12,2

Kaynak: TOBB, TEPAV Hesaplamaları

Yabancı ortak sermayeli kurulan şirketlerin sermayesinin yüzde 77’sini yabancı sermaye oluşturdu

Haziran 2019 verilerine göre yabancı ortak sermayeli 696 adet şirket kurulmuştur. Bu şirketlerin toplam sermayesi 270,6 milyon TL olup yüzde 76,5’ini yabancı ortak sermayesi oluşturmaktadır.

Tablo 6. Yabancı ortak sermayeli kurulan şirketlerin genel görünümü (Haziran 2019)

Şirket Türü	Şirket Sayısı	Toplam Sermaye (Milyon TL)	Yabancı Ortak Sermayesi (Milyon TL)	Yabancı Ortak Sermayesi Oranı (%)
Anonim	51	74,8	41,7	55,8
Limited	645	195,8	165,3	84,4
Genel Toplam	696	270,6	207,1	76,5

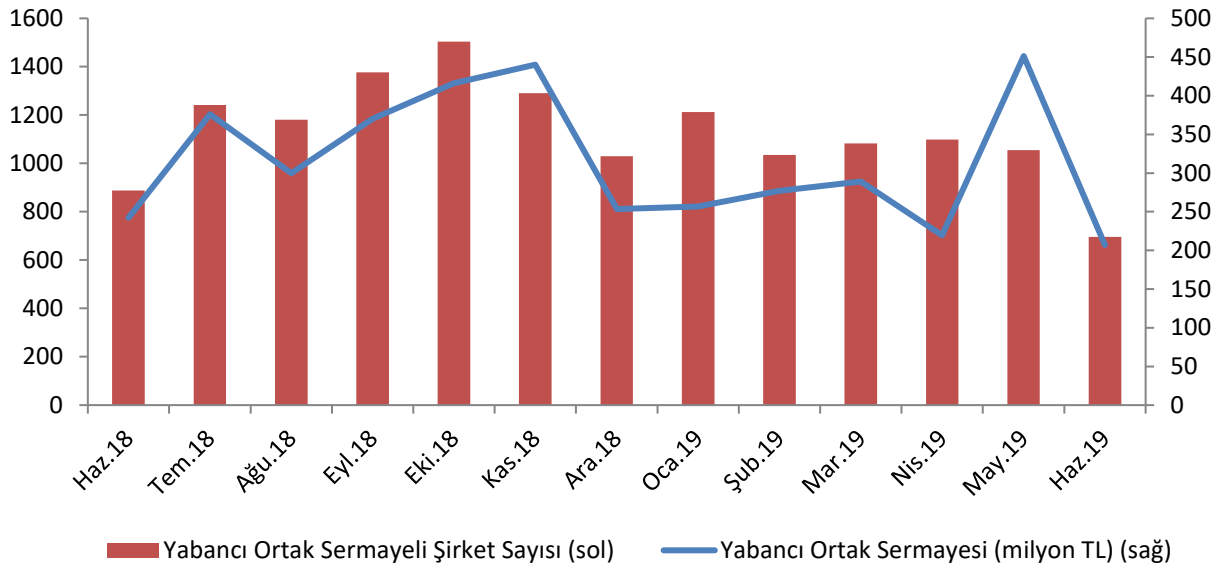
Kaynak: TOBB, TEPAV Hesaplamaları

³ “Şirket” ve “Gerçek Kişi Ticari İşletmesi” sayılarını kapsamaktadır.

Yabancı ortak sermayesi, geçen aya kıyasla 244 milyon TL azaldı

Haziran 2019'da yabancı ortak sermayeli kurulan şirket sayısı, Haziran 2018'e kıyasla yüzde 21,6; Mayıs 2019'a kıyasla yüzde 34 azalış gösterdi. Yabancı ortak sermayesi toplamı geçen yıla göre 35 milyon TL (yüzde 14,5); geçen aya göre 244 milyon TL (yüzde 54,1) azaldı.

Grafik 2. Yabancı ortak sermayeli kurulan şirket sayısı ve yabancı ortak sermayesi miktarı (Milyon TL) (Haziran 2018 – Haziran 2019)

Kaynak: TOBB, TEPAV Hesaplamaları

Yabancı ortak sermayeli kurulan şirket sayısı, geçen yılın aynı dönemine göre en fazla Ankara, Denizli ve Aydın'da artış gösterdi.

Tablo 7. Yabancı ortak sermayeli kurulan şirket sayısı en fazla artış gösteren ilk 8 il (Haziran 2019)

İller	Kurulan Şirket Sayısı Haziran 2018	Kurulan Şirket Sayısı Haziran 2019	Yıllık Değişim	Toplam Sermaye (Bin TL) Haziran 2019	Yabancı Ortak Sermayesi (Bin TL) Haziran 2019
Ankara	19	30	11	4.425	3.597
Denizli	0	5	5	470	460
Aydın	0	4	4	2.120	2.117
Burdur	0	3	3	6.300	6.250
Kayseri	3	6	3	2.640	2.640
Sinop	0	2	2	610	305
Antalya	43	45	2	10.760	7.889
Düzce	0	2	2	20	9

Kaynak: TOBB, TEPAV Hesaplamaları

Sektör bazında incelendiğinde en çok yabancı ortak sermayeli şirket “toptan ticaret” sektöründe kurulurken; en fazla yabancı ortak sermayesi yine “toptan ticaret” sektöründe gerçekleşmiştir. Bu sektördeki toplam sermaye miktarı 76,3 milyon TL iken, toplam sermayenin yüzde 87,4’ünü yabancı ortak sermayesi oluşturmaktadır.

Tablo 8. Yabancı ortak sermayeli kurulan şirketlerin en çok faaliyet gösterdiği ilk 17 sektör (Haziran 2019)

Faaliyet Açıklama (Nace Rev. 2)	Şirket Sayısı	Toplam Sermaye (Milyon TL)	Yabancı Ortak Sermayesi (Milyon TL)
Toptan ticaret	250	76,3	66,6
Gayrimenkul faaliyetleri	49	20,1	17,5
Perakende ticaret	45	8,3	6,9
Yiyecek ve içecek hizmeti faaliyetleri	44	6,6	5,4
Seyahat acentesi, tur operatörü ve diğer rezervasyon hizmetleri ve ilgili faaliyetler	29	5,2	4,1
Bina inşaatı	26	10,5	7,9
İdare merkezi faaliyetleri; idari danışmanlık faaliyetleri	20	5,3	4,8
Bilgisayar programlama, danışmanlık ve ilgili faaliyetler	19	2,6	2,1
Kiralama ve leasing faaliyetleri	16	6,2	5,0
Motorlu kara taşıtlarının ve motosikletlerin toptan ve perakende ticareti ile onarımı	13	3,5	2,7
Konaklama	12	70,6	37,3
Mimarlık ve mühendislik faaliyetleri; teknik muayene ve analiz	11	4,9	3,8
Kimyasalların ve kimyasal ürünlerin imalatı	10	1,2	1,0
Giyim eşyalarının imalatı	9	3,2	2,5
Bitkisel ve hayvansal üretim ile avcılık ve ilgili hizmet faaliyetleri	8	4,0	2,0
Kara taşımacılığı ve boru hattı taşımacılığı	8	1,6	1,2
Büro yönetimi, büro destek ve iş destek faaliyetleri	8	5,5	5,4

Kaynak: TOBB, TEPAV Hesaplamaları